

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри фінансів та
банківської справи

Протокол № 1 від “28 серпня ” 2018 р.

Зав. кафедри

Н.О. Слободянюк

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«ПОДАТКОВА СИСТЕМА»

Ступінь: магістр

Кількість кредитів ECTS 5

Розробник: Слободянюк Н.О.
проф. кафедри фінансів та
банківської справи, д.е.н.,
доцент

2018 – 2019 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова для студентів спеціальності 6.030508 «Фінанси та кредит», вибіркова для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	1
Лекції, годин	30
Практичні / семінарські, годин	24
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	96
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	3,6
самостійної роботи студента	6,4
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Ціль - формування у студентів професійних знань щодо побудови податкової системи в рамках податкової політики держави, з'ясування економічної природи податків, їх суті, функцій, об'єктивності в ринкових умовах.

Завдання: засвоєння теоретичних основ організації податкової системи та податкової політики держави, основних засад діяльності органів державної фіскальної служби, принципів адміністрування податків, вивчення методики нарахування та контролю сплати загальнодержавних та місцевих податків і зборів, практичного механізму їх застосування, освоєння вимог до заповнення податкової звітності та механізму обчислення податків, прийняття самостійних рішень щодо вибору методів та принципів організації процесу оподаткування відповідно до діючої податкової політики, виявлення умов, мотивів та наслідків ухилення платників від сплати податків.

Предмет: економічні відносини з приводу нарахування та сплати податків підприємствами.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Сутність і види податків

Тема 2. Податкова система і податкова політика

Тема 3. Державна фіскальна служба України

Тема 4. Облік платників і надходжень податків до бюджету

Тема 5. Податок на додану вартість

Тема 6. Акцизний податок

Тема 7. Мито

- Тема 8. Податок на прибуток підприємств
Тема 9. Майнові податки та збори
Тема 10. Податок з доходів фізичних осіб
Тема 11. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва
Тема 12. Плата за ресурси та послуги
Тема 13. Інші податки
Тема 14. Ухилення від податків та перекладання податків
Тема 15. Податкова політика в системі державного регулювання економіки
Тема 16. Неподаткові платежі в бюджет

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи і побудова податкової системи.					
Тема 1. Сутність і види податків	8	2	-		6
Тема 2. Податкова система і податкова політика	10	2	2		6
Тема 3. Державна фіскальна служба України	8	2	-		6
Тема 4. Облік платників і надходжень податків до бюджету	10	2	2		6
Разом за змістовим модулем 1	36	8	4		24
Змістовий модуль 2. Прямі та непрямі податки в податковій системі.					
Тема 5. Податок на додану вартість	10	2	2		6
Тема 6. Акцизний податок	10	2	2		6
Тема 7. Мито	10	2	2		6
Тема 8. Податок на прибуток підприємств	10	2	2		6
Тема 9. Майнові податки та збори	10	2	2		6
Тема 10. Податок з доходів фізичних осіб	10	2	2		6
Тема 11. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва	10	2	2		6
Тема 12. Плата за ресурси та послуги	10	2	2		6
Тема 13. Інші податки	10	2	2		6
Тема 14. Ухилення від податків та перекладання податків	8	1	1		6
Тема 15. Податкова політика в системі державного регулювання економіки	8	1	1		6
Тема 16. Неподаткові платежі в бюджет	8	2	-		6
Разом за змістовим модулем 2	114	22	20		72
Усього годин	150	30	24		96

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	Семінар – розгорнута бесіда Тема 2. Податкова система і податкова політика	2
2	Семінар запитань і відповідей Тема 4. Облік платників і надходжень податків до бюджету	2
3	Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 5. Податок на додану вартість	2
4	Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 6. Акцизний податок	2
5	Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 7. Мито	2
6	Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 8. Податок на прибуток підприємств	2
7	Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 9. Майнові податки та збори	2
8	Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 10. Податок з доходів фізичних осіб	2
9	Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 11. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва	2
10	Семінар з виконанням практичних задач Тема 12. Плата за ресурси та послуги	2
11	Семінар з виконанням практичних задач Тема 13. Інші податки	2
12	Семінар – дискусія Тема 14. Ухилення від податків та перекладання податків Тема 15. Податкова політика в системі державного регулювання економіки	2
Всього		24

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Добір статистичної інформації за результатами роботи податкової служби та складання на її підставі таблиць та графіків.
4. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема семінарських занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи і побудова податкової системи			
Семінар – розгорнута бесіда Тема 2. Податкова система і податкова політика	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Наукові основи побудови податкової системи. Податкова політика держави та її основні принципи. Податкова система України, її становлення і розвиток. Основні напрями податкової реформи в Україні Джерела [1-7] 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант
Семінар запитань і відповідей Тема 4. Облік платників і надходжень податків до бюджету	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Загальні положення щодо обліку платників податків. Взяття на облік юридичних осіб та відокремлених підрозділів юридичних осіб. Облік самозайнятих осіб. Внесення змін до облікових даних платників податків. Підстави та порядок зняття з обліку в органах державної податкової служби юридичних осіб, їх відокремлених підрозділів та самозайнятих осіб. Інформація, що подається для обліку платників податків органами державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності та іншими органами. Вимоги до відкриття та закриття рахунків платників податків у банках та фінансових установах. Державний реєстр фізичних осіб - платників податків Джерела [1-7] 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Разом змістовий модуль 1	28		
Змістовий модуль 2. Прямі та непрямі податки в податковій системі			
Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 5. Податок на додану вартість	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Платники податку. Визначення об'єкта оподаткування. Розміри ставок податку. Податковий кредит і податкове зобов'язання. Електронне адміністрування податку на додану вартість. Порядок надання податкової декларації та строки розрахунків з бюджетом. Особливості оподаткування операцій під час переміщення товарів через митний кордон України Джерела [1-7] 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді 4. Самоперевірка знань із застосуванням методики розрахунку податку на додану вартість та бюджетного відшкодування ПДВ	розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 6. Акцизний податок	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Платники податку. Об'єкти оподаткування. База оподаткування. Підакцизні товари та ставки податку. Порядок обчислення податку з товарів, вироблених на митній території України. Порядок обчислення податку з товарів, які ввозяться на митну територію України. Особливості обчислення податку за адвалорними ставками. Особливості обчислення податку з тютюнових виробів. Порядок і строки сплати податку, складення та подання декларації з акцизного податку. Контроль за сплатою податку Джерела [1-7]	розв'язання практичних завдань

		2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань шляхом вивчення особливостей розрахунку акцизного податку	
Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 7. Мито	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Основи та термінологія митної справи. Платники й об'єкт оподаткування мита. Порядок обчислення, стягнення та перерахування в бюджет Джерела [1-7, 10,11,16] 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань із застосуванням методики розрахунку мита	розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 8. Податок на прибуток підприємств	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Платники податку. Об'єкт і база оподаткування. Ставки податку. Порядок обчислення податку на прибуток підприємств. Податкові різниці. Особливості оподаткування окремих видів діяльності та операцій. Звільнення від оподаткування Джерела [1-7, 15] 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді 4. Самоперевірка знань через розрахунок величини податку на прибуток підприємства; розрахунок амортизаційних відрахувань під час визначення витрат підприємства.	розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 9. Майнові податки та збори	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Склад податку на майно. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Транспортний податок. Туристичний збір. Збір за місця для паркування транспортних засобів Джерела [1-7, 15] 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді 4. Самоперевірка знань через розрахунок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, збору за місця для паркування транспортних засобів та туристичного збору.	розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 10. Податок з доходів фізичних осіб	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Платники податку. Об'єкт оподаткування. База оподаткування. Податкова знижка. Ставки податку. Порядок нарахування, утримання та сплати (перерахування) податку до бюджету. Перерахунок податку та податкові соціальні пільги. Особливості нарахування (виплати) та оподаткування окремих видів доходів Джерела [1-7, 15] 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді 4. Самоперевірка знань через розрахунок податку на доходи фізичних осіб та податкової соціальної пільги	розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 11. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Платники податку. Об'єкт оподаткування. База оподаткування. Податкова знижка. Ставки податку. Порядок нарахування, утримання та сплати (перерахування) податку до бюджету. Перерахунок податку та податкові соціальні пільги. Особливості нарахування (виплати) та оподаткування окремих видів доходів Джерела [1-7, 15] 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань через розрахунок єдиного податку для платників 1-4 груп	розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої	розв'язання

розрахункових задач Тема 12. Плата за ресурси та послуги		літератури для обговорення питань: Платники податку. Об'єкт та база оподаткування. Ставки податку за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення. Ставки податку за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти. Ставки податку за розміщення відходів у спеціально відведених для цього місцях чи на об'єктах. Ставки податку за утворення радіоактивних відходів (включаючи вже накопичені). Ставки податку за тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх виробниками понад установлені особливими умовами ліцензії строк. Порядок обчислення податку. Порядок подання податкової звітності та сплати податку Джерела [1-7, 15] 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань через розрахунок екологічного податку	практичних завдань
Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 13. Інші податки	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Рентна плата. Склад рентної плати. Рентна плата за спеціальне використання води. Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України. Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин. Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів. Відповідальність платників рентної плати та контроль за її справлянням. Подання декларації і строки сплати рентної плати. Земельний податок. Платники земельного податку. Об'єкти оподаткування земельним податком. База оподаткування земельним податком. Ставка земельного податку. Строк сплати плати за землю. Порядок обчислення плати за землю Джерела [1-7, 15] 2. Самотестування. 3. Самоперевірка знань через розрахунок рентної плати та плати за землю	розв'язання практичних завдань
Семінар – дискусія Тема 14. Ухилення від податків та перекладання податків Тема 15. Податкова політика в системі державного регулювання економіки	18	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Види ухилення від сплати податків. Сутність та напрями перекладання податків. Ухилення від сплати податків і подвійне оподаткування у сфері міжнародного бізнесу. Сутність і види податкового інструментарію державного регулювання економіки. Податковий інструментарій державного регулювання галузевого розвитку. Податковий інструментарій державного регулювання регіонального розвитку Джерела [1-7] 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Разом змістовий модуль 2	72		
Разом	96		

7. Матриця зв'язку між дисципліною/ змістовим модулем, результатами навчання та компетентностями

Результати навчання	Компетентності												
	Загальні						Предметно-спеціальні						
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	
Знання теоретичних та організаційних основ податкової системи та податкової політики							+						
засвоєння методики розрахунків, порядку сплати прямих і непрямих податків юридичними та фізичними особами									+				
розуміння теоретичних і практичних аспектів діяльності державної податкової служби											+		
Здатність визначати базу оподаткування, розмір податків та строки їх сплати до бюджетів усіх рівнів		+											
виконувати розрахунки, пов'язані з визначенням і нарахуванням податків		+								+			
визначати штрафні санкції у випадку порушення податкового законодавства, а також оскаржувати дії податкових органів										+			
аналізувати зміни податкового законодавства та визначати їх вплив на результати діяльності суб'єктів підприємницької діяльності										+			
Уміння використовувати сучасні інформаційні технології для оптимізації інформаційних потоків щодо обсягів податкових надходжень											+		
Використовувати знання щодо ведення обліку, складання звітності розрахунку податкових зобов'язань з прямих податків та ресурсних платежів		+										+	

8. Методи викладання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: впродовж семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					Сума балів
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	Індиві- дуальне завдання	ПМК	
Змістовий модуль 1						
Тема 2.	2		2			4
Тема 4.	2		2		5	9
Разом змістовий модуль 1	4		4		5	13
Змістовий модуль 2						
Тема 5.		2				2
Тема 6.		2				2
Тема 7.		2				2
Тема 8.		2				2
Тема 9.		2				2
Тема 10.		2				2
Тема 11.		2				2
Тема 12.		2				2
Тема 13.		2				2
Тема 14.			2			2
Тема 15.			2	10	5	17
Разом за змістовим модулем 2		18	4	10	5	37
Разом						50

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Індивідуальні завдання.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

1. Слободянюк Н.О. Податкова система. Конспект лекцій / Н.О. Слободянюк. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2018. – 456 с.
2. Податкова система: Навчальний посібник / [Баранова В.Г., Дубовик О.Ю., Хомутенко В.П. та ін.]; за ред. В.Г. Баранової. – Одеса: ВМВ, 2014. – 344 с.
3. Кухарева, О. О. Податкова система [Текст] : навч. посіб. / О. О. Кухарева, О. В. Лиса ; Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара, Екон. ф-т, Каф. фінансів. - Д. : Біла К. О. [вид.], 2012. - 271 с.
4. Податкова система [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [В'юн В. Г. та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. В. Г. В'юна. - Миколаїв : Дизайн та поліграфія, 2013. - 391 с.
5. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 02.12.2010 р. №2755-VI – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
6. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 08.07.2010 р. №2456-VI – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
7. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 16.01.2003 р. №436-IV – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
8. Митний кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 11.07.2002 р. №92-IV – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
9. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців [Електронний ресурс]: Закон України від 15.03.2003 р. № 755- IV] Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
10. Про міжнародні договори України [Електронний ресурс]: Закон України від 29.06.2004 № 1906- IV] Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
11. Положення про Єдиний державний реєстр підприємств та організацій України [Електронний ресурс]: постанова Кабінету Міністрів України від 22.01.96 №118. - Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).

Допоміжна

12. Гавриленко Н.В. Податкова система: Навчальний посібник/ Н. В. Гавриленко. - Львів: Новий світ-2000, 2010. - 328 с.
13. Десятнюк О. М. Моніторинг податкових ризиків: теорія та практика: монографія. — Т. : ТНЕУ, 2009. - 309с.
14. Мельник В. Механізм прямого оподаткування у фінансовій теорії / В.М.

- Мельник, Г.Л. Пенякова // Фінанси України. – 2009. - №5. – С. 78-86.
15. Податкова політика України: стан, проблеми та перспективи 6 монографія / П.В. Мельник, Л.Л. тарангул, З.С. Варналій та ін.; за ред. З.С. Варналія. – К. Знання України, 2008. – 675 с.
16. Соколовська А.М. Основи теорії податків: Навчальний посібник/ А. М. Соколовська. - К.: Кондор, 2010. - 326 с.
17. Соколовська А. М., Єфименко Т. І., Луніна І. О. та ін. Система податкових пільг в Україні у контексті європейського досвіду / НДФІ при Міністерстві фінансів України / К. : НДФІ, 2006. - 320с
18. Данілов, О. Д. Податкова система у запитаннях і відповідях [Текст] : навч. посіб. / О. Д. Данілова, Т. В. Паєнтко ; Київ. екон. ін-т менедж. - К. : [б. в.], 2013. - 293 с. Дулік, Тетяна Олександрівна. Податкова система [Текст] : навч.-метод. посіб. / [Т. О. Дулік, Т. Ю. Александрюк, Л. Г. Маркова] ; Дніпропетр. держ. фінанс. акад. - Дніпропетровськ : ДДФА, 2014. - 208 с. : табл. - Бібліогр.: с. 203-207.
19. Замасло, Ольга Теодорівна. Податкова система [Текст] : навч. посіб. / О. Т. Замасло, І. І. Приймак, О. В. Грін ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - Л. : ЛНУ ім. Івана Франка, 2011. - 377 с.
20. Податкова система України. Тренінг-курс [Текст] : навч. посіб. / [О. М. Тимченко та ін.] ; за заг. ред. О. М. Тимченко ; Держ. навч.-наук. установа "Акад. фін. упр.". - К. : ДННУ "Акад. фін. упр.", 2012. - 654 с.
21. Податкова система: практичні питання застосування норм Податкового кодексу України. Кн.1. [Текст] : офіц. матеріали, [відповіді на запитання] / за заг. ред. В. Ю. Захарченка, Голови ДПС України ; Держ. податкова служба України. - К. : Юрінком Інтер, 2011. - 367 с.
22. Тофанюк, Ольга Володимирівна. Податкова система [Текст] : навч. посіб. / О. В. Тофанюк, Т. Ю. Павленко ; Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харк. авіац. ін-т". - Х. : ХАІ, 2012. - 71 с.

Інформаційні ресурси

23. Матеріали офіційного сайту Міністерства фінансів України / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>
24. Матеріали офіційного сайту Рахункової палати України / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ac-rada.gov.ua/control/main/uk/index>
25. Матеріали офіційного сайту Верховної Ради України / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/>
26. Матеріали офіційного сайту Урядового порталу / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/>
27. Матеріали офіційного сайту Міністерства доходів і зборів України / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://minrd.gov.ua/>
28. Офіційний сайт міжнародного агентства фінансової інформації Bloomberg [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.bloomberg.com/>